

Beschuldigd van fraude of plagiaat? informatie voor studenten Bestuurs- en Organisationswetenschap

Ben je tijdens een tentamen betrappt op fraude? Of hoor je van een docent dat die je verdenkt van plagiaat? Dan volgt er een procedure met een aantal vaste afspraken waar je als student van op de hoogte moet zijn. In deze brochure lees je hoe de opleiding B&O met dergelijke verdenkingen van fraude en plagiaat omgaat en wat je vervolgens zelf kunt doen als je hiervan beschuldigd wordt.

Wat is fraude?

In de Onderwijs- en Examenregeling (Bachelor OER art. 5.15 / Master OER art. 5.14) van de opleiding B&O is te lezen wat fraude en plagiaat volgens de universiteit is: "Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van studenten waardoor een juist oordeel over hun kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt". Hierbij kan het gaan om spieken tijdens tentamens, maar ook om plagiaat bij scripties en werkstukken of het fingeren van onderzoeksgegevens. Wanneer je als student oneerlijk spel speelt, waardoor je docent niet in de gelegenheid is te beoordelen of het werk dat je inlevert echt van jou is, jijzelf wel echt de gevraagde kennis bezit of jouw gegevens op een correcte manier zijn verzameld, dan kan de docent je verdenken van fraude. Ook als een docent denkt dat je meegewerkt hebt aan fraude, bijvoorbeeld door het uitlenen van een paper aan een medestudent, kun je bij een fraudezaak betrokken raken. Want ook medeplichtigheid is strafbaar.

Fraudevermoeden bij schriftelijke opdrachten en scripties

Wanneer een docent fraude vermoedt, bijvoorbeeld naar aanleiding van een Urkund controle of omdat de docent de tekst van een paper herkent als iets wat hij eerder onder ogen heeft gehad, dan doorloopt de docent de volgende stappen:

- De docent brengt de student op de hoogte van zijn vermoeden en van het voornemen de zaak bij de examencommissie aan te brengen. Dat zal soms mondeling gaan, maar meestal via e-mail. De docent kan de student om een reactie vragen, maar dit hoeft niet.
- De docent informeert de examencommissie van het vermoeden van fraude en levert een proces verbaal aan waarin beschreven staat wat er precies is gebeurd naar het oordeel van de docent. Vaak worden ook bewijsstukken meegeleverd, zoals een Urkund rapport of een ouder paper waaruit de student stukken heeft overgenomen zonder bronvermelding.
- De student ontvangt een kopie van het proces verbaal en van de eventuele bewijsstukken.
- Na ontvangst van bovengenoemde stukken, neemt de secretaris via mail contact op met de student en vraagt om een reactie op de melding van de docent.
- De secretaris organiseert een hoorzitting waarbij twee leden van de examencommissie aanwezig zijn om de student te horen.
- De student ontvangt per post en via e-mail een uitnodiging voor de hoorzitting.

Fraude bij tentamens

Wanneer een surveillant een student tijdens een tentamen op fraude betrappt, is er geen tijd om de examencommissie te consulteren. Daarom handelt de surveillant direct, uit naam van de examencommissie.

De volgende stappen worden doorlopen:

- De surveillant neemt het werk van de student in beslag, evenals eventuele bewijsstukken.

- De surveillant sommeert de student de tentamenzaal te verlaten en wijst de student er op dat het tentamen niet wordt beoordeeld en dat de examencommissie wordt ingeschakeld.
- De docent informeert de examencommissie en levert een proces verbaal aan waarin beschreven staat wat er precies is gebeurd naar het oordeel van de docent. Als bijlagen worden bewijsstukken meegestuurd.
- De student ontvangt een kopie van het proces verbaal en van de eventuele bewijsstukken.
- Na ontvangst van bovengenoemde stukken, neemt de secretaris via mail contact op met de student en vraagt om een reactie op de melding van de docent.
- De secretaris organiseert een hoorzitting waarbij twee leden van de examencommissie aanwezig zijn om de student te horen.
- De student ontvangt per post en via e-mail een uitnodiging voor de hoorzitting.

Verloop van de hoorzitting

De hoorzitting is de gelegenheid waarop je als student jouw kant van de zaak kunt toelichten. Een student wordt altijd individueel gehoord, ook als het om een zaak gaat waarbij meer studenten betrokken zijn.

Bij de hoorzitting zijn twee leden van de examencommissie en de secretaris aanwezig. Er wordt op gelet dat de aanwezige leden van de examencommissie – docenten van USBO – geen onderwijs verzorgen in de cursus waar het om gaat en niet direct bij jou als student betrokken zijn, bijv. als tutor of scriptiebegeleider.

De secretaris maakt aantekeningen van wat wordt gezegd ten behoeve van het besluit dat de examencommissie na afloop van de hoorzitting neemt. Er wordt geen verslag of opname gemaakt van de hoorzitting.

Een hoorzitting duurt in de regel niet langer dan een half uur. De leden van de examencommissie stellen vragen aan de student naar aanleiding van de stukken die zij van de docent hebben gekregen.

Nadat de student is vertrokken, bespreken de leden de zaak verder en nemen een besluit waarbij zij moeten vaststellen of er inderdaad sprake is van fraude. Als dit het geval is, wordt de sanctie bepaald.

De sancties die de examencommissie kan opleggen staan beschreven in de Onderwijs- en Examenregeling. Bij geconstateerde fraude hanteert de examencommissie B&O in ieder geval twee vaste sancties:

- Ongeldig verklaren van het werkstuk,
- Een aantekening in het OSIRIS studentendossier.

Alleen de secretaris, die de aantekening noteert in het studentendossier, en de studieadviseur kunnen de aantekening inzien.

Ongeldig verklaring van een tentamen of paper betekent in de praktijk vaak dat je de cursus niet meer kunt afronden in het lopende studiejaar.

Daarnaast kan de examencommissie besluiten aanvullende sancties op te leggen. Dit doet ze wanneer de fraude bijzonder ernstig is, er sprake is van een eerdere betrokkenheid bij fraude, maar bijvoorbeeld ook als een student al langere tijd bij B&O studeert en daardoor geacht wordt op de hoogte te zijn van de regels. Aanvullende sancties kunnen zijn:

- Uitsluiting van het *judicium cum laude*,
- Uitsluiting van onderwijs en toetsing voor een bepaalde termijn.

De uitspraak

De uitspraak van de examencommissie ontvang je per brief, via de post en per e-mail. In de brief wordt toegelicht hoe de examencommissie tot haar oordeel is gekomen en waarom zij eventuele aanvullende sancties oplegt.

De docent die (het vermoeden van) fraude heeft aangebracht, ontvangt een kopie van de brief met de uitspraak.

In de brief word je gewezen op de bezwaartermijn en de manier waarop je beroep kunt aantekenen tegen de beslissing. Dit kun je doen binnen zes weken na de datum van de brief bij het College van Beroep voor de Examens van de Universiteit Utrecht.

(www.students.uu.nl > praktische zaken > regelingen en procedures > klachten, bezwaar en beroep)

Belangrijk om te weten

1. **Niet verplicht om te reageren** Er wordt in de hierboven beschreven procedure tenminste één keer via mail om een reactie van de student gevraagd. Dit is een recht, geen plicht. Je mag er dus voor kiezen niet schriftelijk op de verdenking van fraude te reageren. Laat in elk geval wel aan de secretaris van de examencommissie weten dat je geen gebruik wilt maken van je recht om te reageren.
2. **Niet verplicht om naar de hoorzitting te komen** Je bent als student niet verplicht naar de hoorzitting te komen, maar je hebt het recht mondeling jouw verhaal te doen. Het is verstandig van dit recht gebruik te maken, ook als je denkt niets ter verdediging te kunnen aanvoeren. Het kan toch zinvol zijn je verhaal mondeling te vertellen.
3. **Laat het weten als je niet wilt worden gehoord** Wil je geen gebruik maken van je recht te worden gehoord, laat dit dan in ieder geval weten aan de secretaris van de examencommissie. Er wordt dan een beslissing genomen zonder jou te hebben gehoord.
4. **De hoorzitting is een formele bijeenkomst** Hoewel de hoorzitting er is om de student de kans te geven zijn kant van de zaak te vertellen, is het een formele bijeenkomst. De reden is dat het gaat om de verdenking van fraude, een ernstig wetenschappelijk vergrijp, maar ook omdat het voor alle betrokkenen belangrijk is dat de examencommissie een eerlijk oordeel velt. Om dit mogelijk te maken moeten de betrokkenen zich aan de juridische regels houden en zich zo objectief opstellen.
5. **Bereid je goed voor** Bereid je goed voor op de hoorzitting. Maak een afspraak met een neutraal persoon die je kan helpen, bijvoorbeeld de studieadviseur van B&O, om te bespreken hoe je jouw toelichting het beste aan kunt pakken. Neem in ieder geval na afloop contact op met de studieadviseur. Als je een sanctie opgelegd krijgt, heeft dit meestal gevolgen voor je studievoortgang.
6. **Fraude bij keuzecursussen van andere opleidingen** Raak je als B&O student betrokken bij fraude bij een keuzecursus van een andere opleiding, dan behandelt de examencommissie van B&O de zaak. Dit is omdat de examencommissie van B&O formeel verantwoordelijk is voor het volledige examenprogramma dat je volgt, dus ook voor onderdelen die je bij andere opleidingen volgt in het kader van je keuzeruimte. Als het gaat om fraude bij een cursus buiten de Universiteit Utrecht, wordt er soms om praktische redenen voor gekozen de examencommissie van de gastinstelling de zaak te laten behandelen. Gebruikelijk is dat deze de examencommissie van B&O dan informeert over de uitspraak.

Met vragen over de gang van zaken rondom fraude kun je terecht bij de secretaris examencommissie van B&O:

Lisa van Vark (kamer 1.32)

E: l.e.vanvark@uu.nl

T: 030 253 8148